

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА "ИВАН ИЛИЕВ" - ГР. БЛАГОЕВГРАД

ИДЕЕН ПРОЕКТ ЗА ВИДЕОКЛИП НА ТЕМА: „СТАТИСТИЧЕСКИ ПОРТРЕТ - КАКВИ СА ХОРАТА В БЪЛГАРИЯ?“

Заклучителен етап за определяне на участниците в европейския кръг на
олимпиадата по статистика - 2025/2026 година

ОТБОР: СМК-2026

Ментор: Илинка Янкова

Каан Тюмбелекчиев

Мария Доклева

Стефан Василев

КАТЕГОРИЯ Б: VIII-IX КЛАС

Формат на видеото

Идея за видеото:

Видеото представя трима ученици, които влизат в ролите на:

- демограф-детектив;
- икономист-банкер;
- миграционен анализатор-пътешественик.

Всеки от тях представя своята част от статистическия портрет на България, използвайки данни на НСИ.

Прожължителност: 2 минути

Софтуер за презентация/ монтаж:

PowerPoint, Canva, CapCut

Canva

Цел на видеото:

Да представи ключови статистически данни за България по достъпен и запомнящ начин. Да покаже връзката между демографските процеси, икономическото развитие и миграцията.

Източници:

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
NATIONAL STATISTICAL INSTITUTE

European
Commission

„В данните търсим истината, а в отбора намираме силата“

ДЕМОГРАФСКИ ПОРТРЕТ

Роля: Демограф - детектив

СТИЛ НА ВИДЕОТО:

Официален и инфографичен. Музиката е спокойна и аналитична, а субтитрите осигуряват допълнителна яснота.

ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПОРТРЕТ

Роля: Икономист - банкер

ТЕРИТОРИАЛЕН ПОРТРЕТ (МИГРАЦИЯ)

Роля: Миграционен анализатор - пътешественик

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОРТРЕТ

Роля: Икономист - банкер

01 Демограф - детектив

Представя данните за броя на населението, възрастовата структура, раждаемостта и застаряването.

02 Икономист – банкер

Представя данни за заетостта, доходите, икономическата активност, секторите с най-голям ръст, образование и технологичен профил.

02

03 Миграционен анализатор – пътешественик

Обяснява вътрешната и външната миграция, причините за движението на населението и ефектите върху регионите.

03

Демографски профил на България през 2024 г.: Тенденции и предизвикателства

Структура на населението и застаряване

6 437 360
ДУШИ
общо население

Жените:
51.9%

Мъжете:
48.1%

Над 65 години
24%
(1 544 245 души)

15 – 64 години
62%
(3 991 272 души)

0 – 14 години
14%
(901 843 души)

Напредващ процес
на застаряване
45.3 години

Средна възраст на населението
достига 45.3 години в края на 2024 г.

Висока степен
на урбанизация

Раждаемост и майчинство

8.3‰
коефициент на
раждаемост

Нивата са почти еднакви в градовете
и селата, което показва изравнени
демографски модели.

По-късно навлизане
в майчинство

Балансирано съотношение
при новородените

Пазарът на труда в България през 2024 г.: Динамика, Професии и Заплащане

Обща картина на заетостта

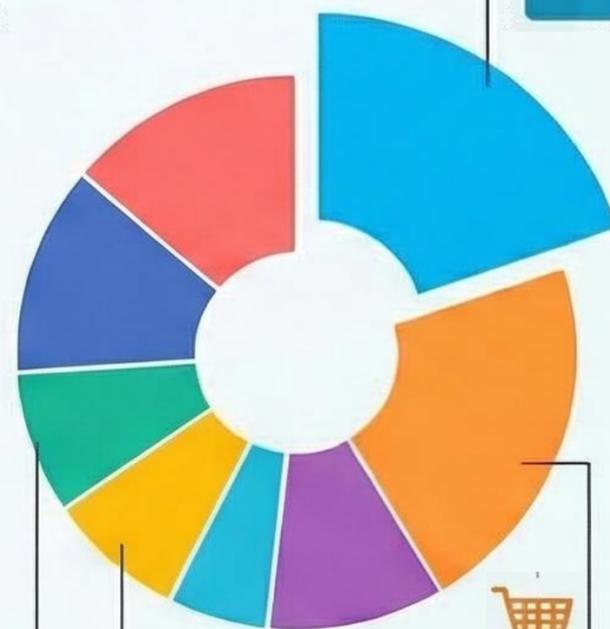
2.32 милиона наети лица
Общият брой на работещите по трудово и служебно правоотношение нараства с 21.0 хил. (0.9%) спрямо 2023 г.

Секторите в подем срещу тези в спад

Професионална структура

„Специалисти“ – най-големият клас професии
20.3% от всички наети (457.6 хиляди души)

Ръководни кадри: 7.0%

Персонал в услугите и търговията: 18.6% дял (419.6 хил. наети)

Неквалифициран труд: 12.3%

Голямата ножица в заплащането (Сектори)

Енергетика:	41 631 лв.
Финансова:	41 620 лв.
Селско стопанство:	19 401 лв.
Други дейности:	17 872 лв.

Регионална заетост (хил. души)

КОНТРАСТЪТ: ЗАПЛАТИ ПО ОБЛАСТИ

СОФИЯ: 38 728 лв.

НАЙ-НИСКИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

СМОЛЯН: 18 909 лв.

КЮСТЕНДИЛ: 18 976 лв.

Над два пъти по-ниски от София

Начин на живот в България: Портрет на домакинството (2024 г.)

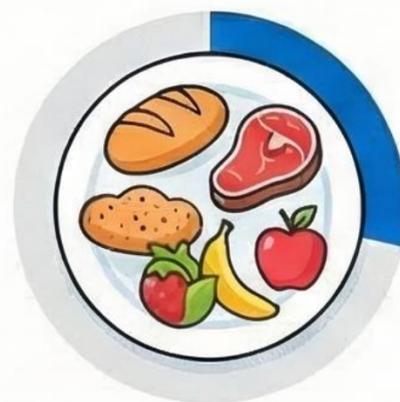
Ключови промени в доходите, разходите и социалните навици на българските домакинства (2015–2024 г.)

Финансов профил и разходи

12 857 лв.

среден годишен доход на лице

Доходите на домакинствата са се увеличили 2.6 пъти за периода 2015 – 2024 г.

Храната заема **28.7%** от общите разходи

Въпреки, че разходите за храна растат, техният относителен дял в бюджета намалява леко.

39.8% ръст на разходите за свободно време

Това е най-големият скок в категория разходи спрямо предходната година.

25 800 сключени брака

9 400 развода

Сравнение на темпа на нарастване (средно на лице)

Категория	Стойност за 2024 г.	Ръст спрямо 2023 г.
Общ доход		+15.7% (реален)
Общ разход	11 712 лв.	+16.6%
Данъци и осигуровки	1 640 лв.	+21.0%

Социален портрет и потребление

85%

от домакинствата притежават собствено жилище

Високо ниво на жилищна обезпеченост при среден състав на домакинството от 2.3 лица.

Промени в диетата

По-малко хляб

Повече месо и плодове

Консумацията на плодове е скочила с 5.8 кг, а на месо – с 2.3 кг.

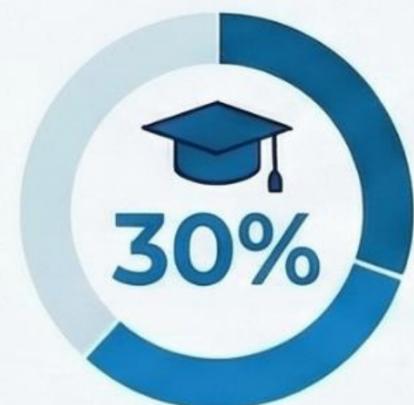

Късен брак: 32 г. за мъжете и 29 г. за жените

Средната възраст за първи брак показва тенденция към по-късно създаване на семейство.

Образование и владеене на чужди езици в България: Ключови показатели

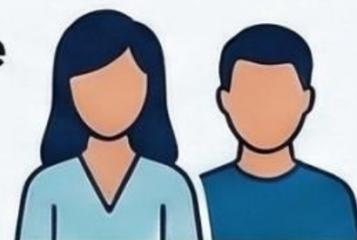
Образователен профил на населението

Българи с
висше
образование

Жени:
35%

Мъже:
30%

Градско население:
По-образовано

Най-висока концентрация в
столицата и големите градове.

Половината население е
със средно образование

50%

Тази група обхваща
точно 50% от
населението над 25 г.

Владеене на чужди езици (Данни за 2022 г.)

Зависимост:
Образователна степен и
чуждоезикова грамотност

Жените владеят повече
чужди езици

50,9%

Жени ползват поне
един чужд език

45%

Мъже

Градската среда стимулира
езиковите умения

51%
в градовете

38,9%
в селата

Образователна степен	Ползвачи поне 1 език	Неползвачи
Висше образование	71.6%	28.4%
Средно образование	37.8%	62.2%
Основно и по-ниско	23.9%	76.1%

Дигитална България 2025: Технологичен профил на обществото

През 2025 г. България бележи значителен напредък в дигитализацията, като достъпът до интернет в домакинствата достига рекордни нива. Акцентът се измества от простото сърфиране към активното използване на генеративен изкуствен интелект (AI), електронно управление и онлайн търговия, въпреки оставащите предизвикателства пред цифровата грамотност на по-възрастните поколения.

Достъп и цифрово поведение

92.8%
интернет
свързаност
в домакинствата

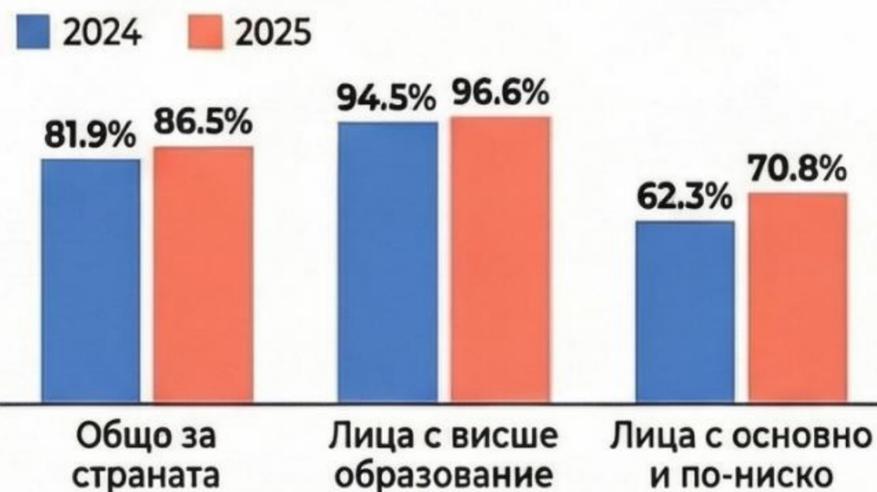
Разликата в свързаността между градовете селата се е свела до едва 8.7 пункта

Комуникацията е основен приоритет

75.6% от потребителите използват мрежата за видео или телефонни разговори през приложения.

Редовно използване на интернет (поне веднъж седмично)

Ръст в използването на електронно управление

35.9% от лицата взаимодействат онлайн с административни органи и публични институции.

Трендове: AI и Електронна търговия

Всеки пети българин използва генеративен AI

22.5% от хората използват инструменти като ChatGPT и Bing AI, основно за лични цели.

Доминанция на младите в AI сегмента

50%

16-24 г.

3.3%

65-74 г.

51.2%

пазаруват онлайн

Над 95% от онлайн покупките са насочени към материални стоки като дрехи и оборудване.

Миграционни процеси в България през 2024 г.

Вътрешна миграция (В рамките на страната)

Жените са по-активни във вътрешното движение.

Трудоспособното население съставлява основната част.

Доминира движението „Град - Град“.

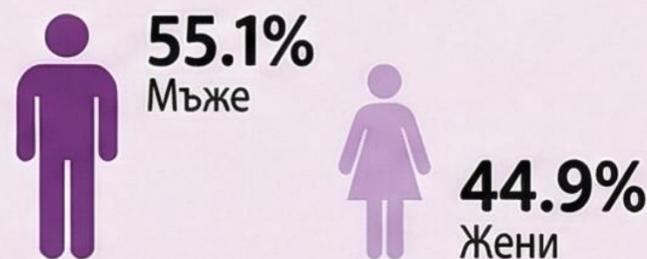

Емиграция

Имиграцията превъзхожда емиграцията 4 пъти

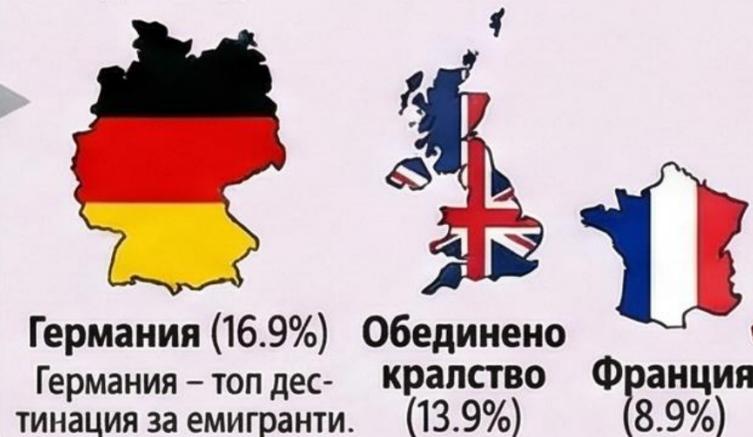

Трудоспособното население представлява

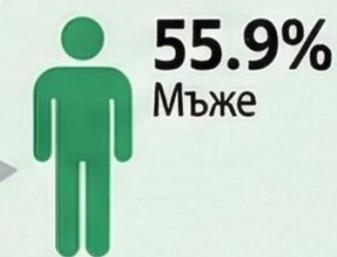

Мъжете преобладават в международните потоци.

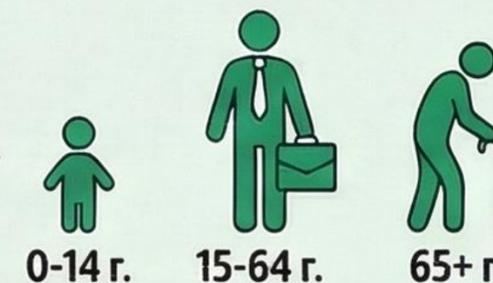
Топ дестинации
Германия и Великобритания
водещи дестинации

Имиграция

Мъжете преобладават в международните потоци.

Топ страни на произход (Имиграция)
Турция и Украйна основни
източници

Времева структура на видеото

1. Начало – заглавие и фон – карта на България (10 секунди)

2. Демограф-детектив – Население, възрастова структура, раждаемост, застаряване (25 секунди)

3. Икономист-банкер – доходи, заетост сектори, образование и портрет на домакинството, технологичен профил (45 секунди)

4. Миграционен анализатор–пътешественик – вътрешна и външна миграция, причини и последствия (35 секунди)

5. Финал – обобщение(5 секунди)

Тримата герой заедно в един глас:

„Демография. Икономика. Миграция.

Три взаимосвързани елемента, които оформят бъдещето на България.“

